

BEHATXULOTIK

Juantxo EGAÑA

JOSE DEMARIA VAZQUEZ «CAMPUA»-REN ONDAREA

PASAIKO BATELARIEN ESTROPADA

Urtero, Pasaian, batelarien estropada bat egiten da, lanbide horretan aritu ziren eta mendeetan zehar bidaiariek eta idazleek beren kroniketan jaso zituzten emakumeen omenez. 1843an Victor Hugok hau idatzi zuen Pasaia batelariei buruz: «... Itsasertza utzi eta badian zehar nabigatzen genuenean, dena berdea zen, olatua eta muinoa, lurra eta ura. Gure txalupa bi emakumek gidatu zuten, atso bat eta neska bat, ama bat eta neska bat. Alaba, oso ederra eta alaia... Bi txalupariek zutik egiten zuten arraunean, atzetik aurrera, arraun banarekin, mugimendu geldo, simple eta graziosoarekin. Biek hala moduz egiten zuten frantsesez. Manuelak, arrosa lodi batez apaindutako bere hulezko kapelatxoarekin, bizkarrean flotatzen zuen modako motots luze eta txirikordatuarekin, bere zapi hori biziarekin, bere azpiko gona motzarekin, bere gona ongi eginarekin, munduko hortzik ederrenak erakusten zituen, barre asko egiten zuen eta xarmagarria zen». XVIII. mendearen amaieran, Jean-François de Bourgoing idazle eta diplomatiko frantziarrak hauxe idatzi zuen Pasaia batelariei buruz: «... Ontziratzean, norbera atsegin handiz harritzen du bere hizkuntzan, espainiarrek berek ere ulertzen ez duten horretan, legoa erdiko zeharkaldi horretan gu eramateko lehian ari den neska euskaldun mordo batek...». Pasaia batelarien estropada ageri den irudi hau 1963ko abuztuaren 4an Jose Demaria Vazquez "Campua" argazkilari madrildarrak egin zuen. Besteak beste, "La Vanguardia" eta "ABC"-ko kolaboratzailea izan zen. Irudi hau eta argazkilari horren beste batzuk aurtengo irailaren 19ra arte Santanderko Irudiaren Dokumentazio Zentroan (CDIS) ikusgai dagoen erakusketaren parte dira.